

R E U S

CAROPHORO, fureptis vicino 5000. libris noctu; in flagrante delicto deprehensis postea ad mortem a Judge damnato; insuntus duo amici, ut se ad locum supplicii dicendum conseruarent, certiore eum facientes, se adjuvatos fore uocavat et manibus iustitiae ministrorum. Potestne sine peccato, fatem mortal; illis obediere; & corum consilium effectui dare?

R E S P O N S

Constat Carpo horum iuste condemnatum non posse fine peccato lethali cum adhibere violentiam, qua effugiat mortem: *Aliquis damnatur ad mortem duplicitate*, ait S. Thomas (a), uno modo iusta; & sic non licet damnato se defendere: *litteris enim ex iudicii curia rofessitatem impunare*. Unde relinquierit, quod ea parte ejus sit bellum iussum quod indubitanter peccat.

Hæc doctrina S. Thomæ consistit cum doctrina Apostolorum scribentium in Epistola sua ad fideles Romanos (b), omnes subiecti Potestatibus supereminentibus, quia nulla est Potestas nisi a Deo, & que sunt in terra ab ipso ordinatis: ac prouide resistentes Potestatibus, resistunt Dei ordini ipsius, & contrahunt iustam condemnationem. His Apostolus addit Principem esse Ministrum Dei ad nos tendens, & defendendos, si bonum faciamus: sed si iniuste agimus, timendum nobis est, qui fru-

stra enim non fert, cum sit Minister Dei ad ultimum, & ponam reorum. Inde concludit S. Paulus homines necessario si subdi non solum propter ponam, sed & propter conscientiam. *Omnis anima subimboribus potestatis subdita est: non est enim potestas, nisi a Deo.* Quia autem sunt, a Deo ordinatae sunt. Itaque qui resistit potestat, Dei ordinatione resistit. Quia autem resistunt, ipsi dominatio nem acquirunt: nam Principes non sunt timori boni operis, sed malii. *Vix autem non timere potestatem?* Bonum fac; & hab bis laudem ex illa: Dei enim Minister est tibi in bonum. Si autem malum feceris, time: non enim fine cautelarum portas; Dei Minister est, vindax in iram ei qui malum agit: id est necessaria subditi estote, non solum propter ponam, sed etiam propter conscientiam. Sylvins (c) hunc cit. loc. a. 2. inititutus Apostoli loci, probaturum id, quod S. Thomas proferit hanc in difficultatem:

C A S U S I V.

EPIPHANIUS contumacia ad mortem damnatus ob assassinium, & a tribus Lictoribus, quibus ejus captura demandata, sefetus, illis reficit vivi. Potuisse abrue peccato, ut vitaret carcerem, aut saltem mortem?

R E S P O N S

Distingendum est, nam Epiphanius aut iuste, aut iuste damnatus fuit. In primo casu ipsi non licebat se defendere: Aliquid damnatur ad mortem duplicitate. Uno modo iuste; & sic relinquitur quod ex parte eius sit bellum iniustum. Unde induxit tantum peccati, sicut S. Thomas dicit, sed in secundo casu, art. 4. in ipso defensio sui licita erat, ut licet repellere la-

tronum vim. *Alio modo condemnatur quis injure, & talia iudicium simile est violentia larorum; adit Sanctus . . . ideo sicut licet resfere larvibus; ita licet resfere in talib[us] cæsi malis Principibus.* S. Thomas additum excipieundam faciem, quia defensio ingens cautelef[er] scandalum, & gravis metueretur fedatio. *Nisi forte propter scandalus vitandum, cum ex hoc aliqua gravis turatio timetur. Vide vocem occidere, ubi indicatur modus jure se defendendi.*

C A S U S V

LANDRI consors furti , damnatus in quinque annos ad triremes , illud a duobus annis complevit , sed destitutus amicis , & tutela , detinetur

R E V E L A R E.

Vide CORRECTION.

IMPEDIMENTUM in Genere. Casus VIII. & sequentes.

R I X A.

Vide INJURIA. Casus ultimus.

ROGATIONES.

Vocabulum: ROGATIONES , verbum est , juxta usum Ecclesie soli-
tum adhiberi , ad significandos tres dies obsecrationum solemnium atque
publicarum , quæ immediate ante Festum Ascensionis Domini nostri Iesu Chri-
sti fundi consueverunt , quibus treis diebus servatur abstinentia a carnibus
& habentur solemnes supplicationes in quibus recitantur magna Litanie , ad
petendam a Deo veniam peccatorum , ad eumque orandum , ut tum suas
gratias , quibus adjuvari fideles indigent , tum largam suam benedictionem
effundat in fructus terræ , qui , cum sine tunc temporis adhuc teneriores , in-
numeris propemodum iisque nimium deplorandis infortuniis patent ex qui-
bus famæ & summa rerum inopia aliquando sequuntur .

Allegamus in prima nostra decisione Decretum Aurelianensis Concilii pri-
mi, quod ineunte sexto seculo habitum est, ex quo colligitur, obtrinuisse jam
tunc temporis Rogationum solemnia, verum Authorem suum vindicant que
per illos dies habentur, supplicationes S. Mamertini Episcopum Vienensem
in Delphinatu, qui eisdem eo fine induxit, ut que dictæ Civitati videba-
tur portendi ex horribili ac saepius iterato terra motu, ex ululatibus atque
nimium horrificis vociferationibus, & ex spectris, que omnibus ac singulis
Oppidanis terrorem incutiebant ac trepidationem, precibus iracundia Divina
flecteretur; quanquam aliis videatur, S. Leonem ducatum consilio laudanti
fanci Epicopi julissile anno 442 ut pius ille plurimum laudandus uta-
fervaretur, qui jam invaluerat in quibusdam Ecclesiis Gallicanis, eadem ra-
tione, qua Romæ servabatur; atque eidem annexeretur parvarum Litaniarum
cantus, atque tandem voluisse S. Gregorium Magnum, ut istis supplica-
tionibus magna Litanæ cantarentur, atque sacra effigies S. Lazarus istud de-
ferretur propter gravem pestilentiam, qua tunc temporis Urbs Roma con-
flictabantur. Atque revera quidem S. Avitus Viennensis Episcopus in Delphi-
natu, S. Gregorius Turonensis, & S. Cæliarius Arelatensis (^a) testantur, jam
labente quinto seculo in omnibus fere Ecclesiis obtinuisse usum predicatorum
supplicationum atque solemnum obsecrationum, at vero genus istud cultus
Religionis familiare sibi potissimum vindicabat Delphinatus, ut que in po-
pulos regionis istius favire maxime videbatur ex continuis terra quassationi-
bus ex frequentibus incendiis, que ex improviso contingebant, ex grassante
pestilentia, ex flebili vocum horrendarum mugitu, quo aer undeque per-
sonabat, ex nocturnis horrendisque tumultibus, & ex innumeris aliis flagel-
lis, quibus attentabantur, divina iracundia portentum procul averteretur.
Neque predictis omnibus finis constitutus est, nisi plurimum agentibus fer-
vidis S. Mamerti precibus, atque interveniente voto Rogationum, quod Deo
suscepit, ad justitiam ipsius placandam.

Colligitur etiam, multo postea, hoc est, anno 813. actum fuisse Moguntiae Concilium (4), in quo constitutum est, ut per tres dies Rogationum magna Litanie cantarentur, arce in habendis iisdem diebus supplicationibus, nudis pedibus incederetur cum magno contritionis animo, atque habitu praefere rente summa humilitatis tum modestia indicia. Quod D. Ballein in suo secundo tomo, pag. 91. secunda partis ex certissimis monumentis evincit.

Jam ab incerte nono saeculo usus invaluerat, ut triduum istud festum habere. Pontas Mom. III. Gg

beretur, eadem ratione, qua tunc consueverat haberi integra Paschalis hebdomada. At ejusmodi dies festos Concilium Trevirensis congregatum anno 1549, in dimidia festa deinde convertit, quæ meridiano tempore terminabantur; quemadmodum nostris jam temporibus obtinuit, ut solemnia diei octavae Fetti Corporis Christi, & Commemoratio Defunctorum, ad horam etiam eandem finem acciperent.

Quod pertinet ad generales supplicationes, quas tum in Triduo Rogationum, tum in aliis temporibus habere consuetum est, illarum usus vetustate antiquissimus est, quin etiam non immerito contendit potest, carumdem prioris originis vestigia quadam in lege veteri adumbrata teste offerre, in qua legentum oculis subjicitur illa solemnis supplicatio, quæ, & Davide jubente, habita est cum religione plurima, & exquisito ceremonialium apparatu, quando Rex ille sanctissimus, comitante tum Sacerdotum atque Levitarum omnium, tum totius Italicici populi magna caterva, federis arcum e domo Obededon in sanctam Civitatem transtulit (a).

(a) Paralip. 16.
3. & seqq.

(b) Sidon. A.
pollinar. 1.
2. 15.

Primitis olim temporibus, atque plurimum adhuc fervente, quam S. Marmertus induxit, prima Rogationum Confusione, jejuniū strictissimum per triduum istud solitum erat observari; ita testantibus Alcimo, Avito, & Sidonio Apollinari, qui sic habet: *In his supplicationibus jejunatur, oratur, flent;* (b) quemadmodum determinatum atque constitutum fuerat ab Aurelianensi Concilio primo, quod iussu Clovis congregatum est undecimo Juli anni 511. & cui præsentes adfuerunt Archiepiscopi Burdigalenensis, Ausitanii, Bituricensis, atque Rhomagenensis, cum Episcopis viginti septem, at sensim sine sensu de priore illo fervori astu remissum est, qui totus ad meram ac simpli- cem abstinentiam a carnibus deinde fuit astrictus: adeo ut obligatio jejunii nostris jam temporibus penitus cessaverit, neque quidquam necessitatis impo- teret sub pena peccati mortalis.

C A S U S P R I M U S.

SIGNUS ab aliquibus mensibus ex Italia res- dux in Galliam, carnis uis est per tri- dum Rogationum, in eo putans omni peccato- falem quod mortale sit, omnino sele carere. Ea de re plurimum ei Religionis oblatum est, qui etiam in animum ipsius tentacum est inducere, cum, quoies carnem comedere illis diebus, toties incidere in mortali peccata. Exculpationem inde sibi pretendit dixit. 1. Quod vel etiam Roma- prædictis diebus carnibus sele confutum sit, adeoque ab istis abstinenti, non posse urge- re obligatio sub pena peccati mortalis. 2. Quia non existat ea de re ullum praeciputum Ecclesie quo necessitas inducatur ejus generis abstinentie servandi; adeoque, qui frequentari solet in Gal- lia, uis istius abstinentie habendus est, ut actus pietatis omnino gratuitus. Nonne prædicta ratio- nes justam ac legitimam causam veritatis sibi vindicant atque exequitatis?

R E S P O N S .

(c) Sidon. A. nos-
pollinar. 1. 5.
(d) Recep-
tio. id est Li-
tanias ante As-
censionem
Domini, ab
omnibus Ec-
clesiis plena-
celebrari cum
triduano je-
junio Concil. Awel. I. en.
511

Nullatenus ambigendum est, quin Signus, ut- pote generalis uis, qui frequentatur in Gallia, nulla ratione inicuus, mortaliter peccaverit, cum illum cundem violavit ac perfregit, carnis ve- scendo per totum triduum Rogationum. Cuius que Diocesibus vigeat Ecclesiastica Lex, (e) S. Greg.
Ep. 1. in Cita-
tione. 1. 10.
Nomin. 1.
dum. 1.

(f) S. Aug. 18.
Can. 11a. 1b.
diff. 1.

obligationem a carnibus per illud triduum ab- linendi, inducit. Secunda vero ratio est, quia quanquam etiam præfata obligatio ex lege Dioc- celiana non importaret, ad candem tamen ser- vandam abstinentiam Signiorum, quantum ad con- scientiam, atque sub pena peccati mortalis obli- garetur ex illo alio generali, qui pallium in toto Regno Gallorum a plurimis retro facilius invale- scit, in quo vel etiam primitis olim temporibus, juxta quod testantur Sidonius Apollinarius (c) & Decretum primi Concilii Aurelianensis (d), stri- cissimum jejuniū servari, consuetum erat: siqu-

S A C R A M E N T A.

Vocabulum istud genericum est, atque solet in diversos sensus accipi. 1. namque significat aliquando rem absconditam. Quia dñe plurima exempla habentur in sacris paginis tam veteris, quam novi Testamenti: *Non abscon- dam a vobis Sacramenta Dei*, inquit Sapiens (a). Angelus Raphael Tobiam alloquens, nomine etiam istius appellationis, *Sacramentum*, designat, quod paulo post dicit (a) Sap. 6. 24: *occultum sermonem: Sacramenum Regis abscondere bonum est*, inquit, *opera autem Dei revelare & confidere honorificum est* (b). Daniel sermonem faciens de somnio, quod Nabuchodonosor Rex Babylonis evolvi sibi volet appellat *Sacramenum*, illud (b) Tob. 12. 7. quod statim vocat, *mysterium, ut quereret misericordiam a facie Dei*, super *Sacra- mentum isto*, inquit textus Sacer, qui deinde sic addit: *Tunc Danieli mysterium per visionem nocte revelatum est* (c). Apostolus, in sua Epistola ad Ephesios, men- tionem habens de proposito, quo Deus constituit homines per Jesum Chri- stum ad salutem adducere, eadem quoque voce uitur: *Ut notum faceret nobis Sacramenum voluntatis* (d). Tandem S. Joannes loquens de visionis intelligentia, quæ fuerat ipsius oculis objecta, narrat, eandem sibi ab Angelo, quem ad eum Deus miserat, explicatam fuisse verbis istis: *Quare miraris? Ego di- cam tibi Sacramentum mulieris & bestie, qua portas eam* (e).

(e) Dps. 21. 27.

(f) Apocal. 17.

2. Vocabulum idem accipitur etiam pro signo rei alicuius absconditæ juxta illud (f) Ephes. 5. 12. Apostoli (f). *Sacramentum hoc magnum est: Ego autem dico in Christo & in Ecclesia.*

Quibus verbis innuit S. Paulus, matrimonium esse signum prorsus excellens unionis absconditæ ac sanctissimæ, quæ Christum inter & Ecclesiam intercedit.

Vox ista accepta in generali sensu, cui subjiciuntur Sacraenta tam Legis na- turæ, & Legis Molaisæ, quæ ea quæ sunt novæ Legis propria, definitur istis verbiis: *Sacramentum est signum rei Sacrae*. Quæ verba Polmanus ista ratione sic interpretatur (g): *Sacramentum, quia sacras & practice sanctificat suscipientem, de- dicando & consecrando illum cultui Divino. Signum divinitus institutum & practicum rei Sacrae, sanctitatis moralis, legalis, aut formalis*. Verum quoniam alienum est a proposito nostro, ut quidquam attingamus de Sacramentis, quæduam Leges priores sibi vindicaverunt, & loqui præsumt intendimus in hocce præsenti ti- tulo de solis Sacramentis Legis Evangelicæ, nihil hic loci, nisi quæ per- tinent ad isthac posteriora, subjiciemus.

(g) Polm.

part. 1. n. 122.

Fide docemur, septem esse Sacraenta; nimur Baptismum, Confirmationem, Poenitentiam, Eucharistiam, Ordinationem Sacram, Matrimonium, atque Extremam unctionem. De quorū proprijs unicuique, diversique ef- fectibus nihil sermonis hic loci habemus, quoniam eodem fusis explicamus, cum de unoquoque eorum agendi locus sepe offert in plurimis titulis hujusc operis.

Sacramentorum Auctor solus est Jesus Christus: quoniam solus potuit an- nectere simplicibus signis gratiam habitualem & sanctificantem, atque iisdem in- ducere virtutem producendi cæteros effectus, qui uniuscuiusque eorum proprii sunt: Siquidem admirabilis illa potestas alium auctorem vindicare sibi nequeat, nisi Deum Supremum tum gratia tum naturæ rectorum.

En igitur, quæ de Sacramento solet afferri, definitionem: *Sacramentum nove Legis, est invisibilis gratia signum visibile, ad nostram sanctificationem divinitus institutum*. Signum est, at signum practicum, quod significat operans ex opere operato, hoc est, ex indita sibi virtute producens gratiam, quæ quanquam ex- habitualis atque sanctificans; quoniam sanctum justumque efficit peccatorem, qui ad Sacramentum digne accedit. Signum tandem est, quod divinitus insti- tutum est; siquidem Auctorem habeat ipsum Jesum Christum, Deum simus atque hominem, nec alium nisi ipsum possit ullæ ratione sibi vindicare.

Materia Sacramentorum tota posita est in rebus corporeis ac permanentibus; Qualia sunt Aqua naturalis, in Baptismo; Panis & vinum, in Eucharistia; Atque Oleum infirmorum, in Extrema unctione: seu consistit in actibus sub sensum cadentibus, qui ad proprium suum effectum, accidente forma, determinantur; Quales sunt Contritio, Confessio & satisfactio in Sacramento Pœnitentiaæ.

Forma Sacramentorum constat ex verbis, quæ proferuntur ab eorum-
Pontas Tom. III.

Gg 2 dem

dem Ministro, aut ex aliquo alio signo tantummodo valente : verba expressa summa sunt omnino necessitatis , quantum ad sex priora Sacraenta ; & quantum ad Matrimonium, signum aliquod tantummodo valens.

Solent Theologi distinguere uniuscujusque Sacramenti materiam duplēcē. Primam nempe, quam appellant materiam remotam , quæ, v. g. est in Baptismo aqua elementaris: alteram vero, quam ajunt materiam proximam, quæ est, exempli causa, in eodem Sacramento, admotio atque uis aquæ, hoc est ablūtio.

Materiæ remotæ vicem ac locum supplet peccata penitentis in Pœnitentia Sacramento; materiæ vero proximæ locum tenent ipsius penitentis actus, scilicet Contritio, Confessio, atque Satisfactione.

Haber Extrema unctio oleum infirmorum loco materiæ remotæ, unctiōnem vero, qua Sacerdos infirmi corpus inungit, pro materia proxima.

Applicanda sunt in eodem temporis instanti, moraliter loquendo, tum materia, cum forma Sacramentorum. Si Pœnitentia atque Matrimonii Sacraenta excipiuntur in quibus longior aliqua, quam in aliis, potest mora temporis adhiberi.

Materiæ & formæ mutatio essentialis ipsum Sacramentum efficit nullum: non item quæ tantummodo accidentalis est.

Præter adhibendam in Sacramento materiam & formam, ad ejusdem quoque substantiam pertinet & essentialiter requiritur intentio Minstri, adeo ut omnino necesse sit, adesse Ministro intentionem actualē, aut saltem virtutem conferendi Sacramentum, quale Jesus Christus instituit, & Ecclesia conseruavit administrare. Qua de re opera pretium est ea consulere, quæ disserimus de Titulo, *Intentio*.

Theologis etiam placet Sacraenta dividere, in Sacraenta vivorum, & Sacraenta mortuorum. Sacraenta vivorum ea esse dicunt, quæ suscipienda sunt in statu gratiæ: qualia sunt Confirmatio, Eucharistia, Ordo, Unctio extrema, & Matrimonium, & quæ novam aliam gratiam producunt. Sacraenta vero mortuorum ea sunt, quæ primam gratiam conferunt iis, qui eadem nunquam donati fuere, qualis est, Baptismus: aut que in istam primam gratiam restituant eos, qui eadem ex aliquo peccato actuali exciderunt, quale est Pœnitentia Sacramentum.

Tria potissimum admittuntur in unoque Sacramento, nimirum, *Sacramentum tantum, res Sacramenti tantum, & Sacramentum & res Per isthac verba, Sacramentum tantum, Sacramentum intelligentia proprio suo effectu abstractum*. Per isthac alia, *Res Sacramentum tantum, ipsummet effectum Sacramenti significant, per alia vero posteriora, utrumque simili junctum indigant*.

Sacraenta gratiam conferunt *ex opere operato*, ut fert loquendi scholasticus usus: hoc est: *ex vi operis*: neque ratione habita, nec virtutis Minstri, nec meriti suscipientis, sed ex propria ipsique Sacramento indita virtute; quando nimirum digne sancteque suscipitur: neque vero eam tantummodo, que habitualis estque sanctificans, gratiam producunt, sed præterea gratias proprias ac peculiares, actuales & ad necessitates privatas eorum, qui ad eadem bene dispositi accedunt, accommodatas: tandemque præter predictas diversarum gratiarum species, quas omnia Sacraenta conferunt, tria recensentur, nempe Baptismus, Confirmatio, & Sacra Ordinatio, quæ imprimunt in anima characterem indelebilem, quo distinguuntur a ceteris hominibus, qui eadem suscipit, aut quo destinatur atque consecratur, ad obeundas ac peragendas res Sacras.

Ex quibus hic usque dictis iam superest inferendum, si tanta laudum effusione summam atque infinitam Dei misericordiam palam benedixerit Propheta Regius, atque in Cælum usque exulerit, quod Solem & Lunam creaverit, qui nobis interduo nocteque vicibus alternis collucent; *Qui fecit luminaria magna*,

^{(a) Psal. 135.} *quoniam in eternum misericordia ejus* (a): quanto magis collaudandam a nobis esse supremam illius misericordiarum amplitudinem, quod posuerit in terra Ecclesiæ suæ firmamentum, cui decus addidit Sacraenta, quæ toridem lumen nostrum nobis loco sunt, e quibus lumen mutuamur, ut inter spissas hujusc mundi tenebras ambulemus, quæ nobis etiam commonstant veram, atque unicam viam, per quam ad perpetuam lucem perveniunt, & tutiora conferunt auxilia, quibus ad eam usque perveniamus, si ille, ut par est, uti voluerimus. Enimvero nostra jam Sacraenta non in nudis simplicibus quætantum figuris reponuntur, ut Sacraenta veteris legis, quæ S. Paulus appellare non dubitat ^(b) infirma & egena elementa (b), eadem ratione, qua Lex ipsa vetus nec etiam

aliud

aliud quid erat, nisi *umbra futurorum* in nova lege, quemadmodum haber laudatus Apostolus (a): at Sacraenta, quibus Lex gratiæ gloriatur, signa sunt, (a) Coloss. 2. quæ, quod significant, operantur, hoc est, gratiam sanctificantem producunt in anima eorum, qui eadem suscipiunt cum iis dispositionibus, quibuscum convenient ad eadem accedere. Ab ipso prima nativitate habemus, quod filii simus Adami per peccatum, & statim ab eo, quod inter Sacraenta primi est, accipimus, quod filii Dei nominemur & simus per gratiam. Equidem remanet etiam in nobis post Baptismum infirmitas prioris nativitatis, verum confortur in Sacramento Confirmationis nervosa quadam firmitas athleticumque robur, quo, plurimum corroborata in nobis fide, Christiani perfectiores evadimus: sed quoniam robur illud in nobis ut plurimum facile flaccescit, licet nobis illud idem redintegrare, ac quodammodo suscitare, accepto vivificantे pane sacramentæ Communionis, in qua cibum nostrum sumimus propriam carnem & verum sanguinem Iesu Christi. Si vero robur illud infeliciter aliquo casu totum penitus deperdiderimus, adest nobis, unde in illud idem in integro ex Pœnitentia Sacramento iterum restituī possimus. Ut ex fæstis illa facultate, quam sibi a natura inditam homo accepit, ad generationem aptus est, atque habet ex concupiscentia, ut ejusdem effrenata nimis appetitio ferreat, Deus ipse prævidit, unde posset, citra peccatum, propensionis illius prurigini satisfacere, matrimonium instituendo, quod Jesus Christus ad sacramenti dignitatem postmodum exevit, cui gratias eas annexit, quibus possent omnino juvari, qui jugum subeunt connubii; si quis vero studio perfectioris, atque altioris virtutis instituti adduci sece experiat, & velit assumere sibi Iesum Christum tanquam pretiosiorem hæreditatis suæ portionem, ei succurritur Ordinis sacramento, cuius virtute gratias consequitur, quibus potissimum indiget, ut ipsi Christo totus devoteatur, atque fidelis in omnibus exhibetur Ecclesia minister. Tandem, quoniam infinitis proptermodum morborum tentationibus sumus obnoxii, atque præsertim cum iidem ingratulēunt, summonere nobis opus est auxilio, quo possimus rebus tam adversis opponere fortiora pectora, quodque valeat peccatorum nostrorum reliquias delere, animis viris addere, ne mortis imminentis horribibus frangamur, quin etiam prosperat valetudinem nobis afferre, quando sic videt Deus æternæ nostræ salutis expedire, auxilium istud in Sacramento Extremæunctionis nobis subministratur. Ad que in quacumque ætatis, temporis conditionique circumstantia constituamur, sic inde nobis subvenitur, ut ex uno Sacraenta uberrimo fonte, quibus vexari possumus, malorum atque misericordiarum omnium remedia turrim sentiamus. Atque ejusmodi sunt effectus, eaque virtutis admirabilitas Divinorum illorum septem Canalium, quos instituit Jesus Christus, qui est sapientia infinita, ex quibus in nos profluunt ipsius gratiæ fontes atque misericordia beneficia.

Tractanda quædam supererent de augusto illo cærimoniarum apparatu qui solet adhiberi in iidem fidelibus administrandis, & quæ, ad nos usque, fore omnes ab Apostolica traditione derivaverunt: at quoniam de iidem, occasione captata, sumus acturi plurimis in locis hujusc ostiis operis, in quibus de quolibet Sacramento sermo recurrit, quin etiam de iis jam ex professo egimus in Titulo, *Ceremonie Sacralementales*; nihil necessitatis esse putamus, quædam quidquam ea de re imprefuentiarum subiectiamus.

Unum addemus tantummodo, nimirum omnes preces, omnesque cærimoniarum ritus, quibus utuntur Sacraenta ministri, ab Ecclesia co fine inductas fuisse, ut tum eorum effectus, tum dispositiones, quibuscum suscipienda sunt, & obligationes, quas suscipientes contrahunt, significarentur.

C A S U S P R I M U S.

R ENAUDUS, qui pro certo habet. Felicem suum Parochum esse cuiusdam criminis consciū, atque in eodem perseverare, queruntur sibi licet, ab eo peccato, ab eo suscipere Pœnitentia Sacra mentum & sacram Communionem, quin etiam utrum possit de iidem administrandis sibi ead urgere?

R E S P O N S.

Si Felix nec declaratus fuerit ab officio summatus, nec denuntiatus excommunicatus, nec de gradu dejectus, sed in suo ministerio toleretur, potest Renaudus absque peccato prædictum utrumque Sacra mentum ab eo suscipere. Quoniam quædam Parochum istum ut ministrum suum Ecclesia comple-

Pontas. Tom. III.

G. 3 Ecclæ.

(b) S. Th. 1. Part. summa 9.6. art. 6. ad Minister Ecclesiæ, & ideo quædam ab Ecclesia tñle. Item in 4. ratur in ministerio, ille qui ab eo suscipit Sacra men- dñ. 14. qu. 2. tum non communicat peccato ejus, sed communicat 2. j. q. 5. ad 4.

